

Nr 193.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen, angående användande av medel från fonden för krigsfartygs byggande till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i kanonbåten Rota m. m.; given Stockholms slott den 20 juni 1914.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att av fonden för krigsfartygs byggande må användas:

till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i kanonbåten Rota	kronor 37,000: —
till anskaffning av och utförande av försök med en isbrytarstäv för pansarbåtar	» 10,000: —
till ersättande av förskott för vissa anordningar för 2:a klass undervattensbåtar	» 15,782: 98
eller för nämnda särskilda ändamål sammanlagt.....	kronor 62,782: 98

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Dan. Broström.

*Utdrag av protokollet över sjöförvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 20 juni 1914.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLEMBERG,
Statsråden: HASSELROT,
VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Broström anförde vidare:

Angående
användande
av fonden för
krigsfartygs
byggande till
särskilda
ändamål.

I anledning av nådig proposition nr 129/1913 medgav 1913 års riksdag i skrivelse nr 85, att av fonden för krigsfartygs byggande finge för åtskilliga ändamål användas tillhopa 60,316 kronor 1 öre.

Enligt uppgift av marinförvaltningen hade nämnda fond den 1 januari 1914, sedan redan disponerade belopp avdragits, en tillgång av 70,681 kronor 52 öre; och har förvaltningen inkommit med förslag till fondens anlåtande för vissa ändamål.

Reparation
och insättning
i kanonbåten
Rota av
sjunkna ka-
nonbåten Urds
ångpannor.

I underdånig skrivelse den 13 februari 1914 har ämbetsverket sålunda anført följande:

Uti underdånig skrivelse den 6 oktober 1913 med utlåtande i fråga om bärgning av sjunkna kanonbåten Urd hade marinförvaltningen meddelat, bland annat, att då fartygets ångpannor vore i synnerligen gott skick, nybyggda år 1903 och 1913 försedda med nya galvaniserade

tuber, ämbetsverket tagit i övervägande lämpligheten av pannornas användande för kanonbåten Rota, för vilket fartygs förseende med nya ångpannor ämbetsverket i skrivelse den 14 april sistnämnda år begärt medelsanvisning. Nya ångpannor för kanonbåten Rota jämte insättning och därvid erforderliga arbeten såsom isolering, förändringar av rörledningar, en del ny armatur m. m. hade beräknats kosta 60,000 kronor, därav för själva ångpannorna omkring 30,000 kronor. Härjämte hade ämbetsverket förklarats sig sedermera skola göra den framställning angående ångpannornas användning för kanonbåten Rota, vartill Kungl. Maj:ts beslut i ärendet föranledde.

Genom nådigt brev den 10 oktober 1913 hade Kungl. Maj:t uppdragit åt marinförvaltningen att med firman Em. Z. Svitzers Bjergnings Enterprise i Köpenhamn sluta avtal om bärgning från kanonbåten Urd av bland annat fartygets ångpannor.

Sedan ångpannorna numera bärgats och hitkommit och varvschefen vid flottans station i Stockholm av ämbetsverket anmodats att inkomma med kostnadsberäkning å pannornas reparation och insättning i kanonbåten Rota, hade bemälda varvschef i skrivelse den 7 februari 1914 meddelat, att kostnaden i förenämnda hänseende beräknats till 37,000 kronor.

Tillika erinrade marinförvaltningen därom, att ämbetsverket i den 4 februari 1914 avgivet yttrande i fråga om fartyg för 1914 års sjömätningar såsom sin åsikt uttalat, att f. d. kanonbåten Urds ångpannor borde insättas i kanonbåten Rota.

På grund av vad sålunda blivit anført och med återkallande av sin i förberörda underdåniga skrivelse den 14 april 1913 gjorda hemställan om beredande av medel intill ett belopp av 60,000 kronor för anskaffning av nya ångpannor för kanonbåten Rota, hemställde marinförvaltningen, att ett belopp av 37,000 kronor av fonden för krigsfartygs byggande måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för reparation och insättning uti nyssnämnda kanonbåt av f. d. kanonbåten Urds ångpannor.

I anförande till statsrådsprotokollet, bilagt förut nämnda proposition nr 129 för år 1913, uttalade (sid. 9) min företrädare i ämbetet med hänsyn till kanonbåten Rotas ålder och beskaffenhet tvivelsmål om lämpligheten att påkosta detta fartyg insättande av nya ångpannor för en beräknad utgift av 60,000 kronor. Då emellertid Rota, vars ångpannor äro odugliga och som därför ej nu kan framdrivas för egen maskin, fortfarande måste tagas i anspråk för sjömätningarna och därvid

Departements-
chefen.

är till avsevärd nytta, finner jag den nu ifrågasatta åtgärden att förse Rota med ångpannor från sjunkna kanonbåten Urd böra komma till utförande. Den erforderliga kostnaden, 37,000 kronor, synes mig lämpligen kunna bestridas, på sätt marinförvaltningen föreslagit.

Försök med
isbrytarestäv
för pansar-
båtar.

Uti hemlig underdånig skrivelse den 21 april 1914 har marinförvaltningen anført, bland annat, följande:

Utav avdelningschefens för Stockholms rekrytavdelning 1913—1914 hemliga underdåniga rapport över en del erfarenhetsrön beträffande materielen, vilka vunnits vid rekrytavdelningens övningar under gång, framginge, bland annat, att pansarbåtarnas framkomlighet i is icke voro tillfredsställande.

Hos marinförvaltningen vore emellertid under utredning förslag om anordnande av lös isbrytarstäv för pansarbåtar för att göra dessa mera oberoende av isbrytarhjälp; och hemställde marinförvaltningen, att till ämbetsverkets förfogande måtte ställas ett belopp av 10,000 kronor för anskaffning av och utförande av försök med en isbrytarstäv för pansarbåtar ävensom att den härav föranledda kostnaden måtte få utgå av fonden för krigsfartygs byggande.

Departements-
chefen.

Då det är av stor vikt, att pansarbåtarnas framkomlighet i is så mycket som möjligt ökas, finner jag önskvärt, att ifrågasatta försök komma till stånd, liksom jag biträder marinförvaltningens förslag, att fonden för krigsfartygs byggande tages i anspråk härför med angivet belopp.

Ersättning av
förskott för
anordningar
för under-
vattensbåtar.

Genom hemligt nådigt brev den 19 april 1912 anvisade Kungl. Maj:t 16,000 kronor för vissa anordningar för 2:a klass undervattensbåtar. Det anvisade beloppet skulle av marinförvaltningen av omhänderhavande medel förskjutas och framdeles anmälas till ersättande.

Ifrågavarande arbete uppdrogs åt varvschefen vid flottans station i Stockholm, som härför fått erforderliga medel sig anvisade.

I hemlig underdånig skrivelse den 28 maj 1914 anmäler nu marinförvaltningen, att enligt från bemälda varschef inkommen uppgift arbetet ifråga fullbordats för en kostnad av sammanlagt 15,782 kronor 98 öre, och föreslår ämbetsverket, att nämnda belopp måtte få gottgöras av fonden för krigsfartygs byggande.

Departements-
chefen.

Mot detta marinförvaltningens förslag har jag intet att erinra.

På grund av vad sålunda anförts hemställer jag i underdånighet, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att av fonden för krigsfartygs byggande må användas:

till reparation av ångpannorna från sjunkna kanonbåten Urd och deras insättande i kanonbåten Rota	kronor 37,000: —
» anskaffning av och utförande av försök med en isbrytarstäv för pansarbåtar	» 10,000: —
» ersättande av förskott för vissa anordningar för 2:a klass undervattensbåtar	» 15,782: 98
<hr/>	
eller sammanlagt kronor 62,782: 98	

Till denna av statsrådets övriga medlemmar biträdde hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition till Riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ex protocollo:

R. Sundin.
